BESZÁMOLÓ
a 2006. évi ISZT támogatás felhasználásáról

Az alábbi dokumentum a MEK Egyesület tartalmi szolgáltatásainak fejlesztésére az Internet Szolgáltatók Hálózati Koordinációs Központjától
tavaly kapott támogatás felhasználásáról számol be. A támogatás összegét a 2006. évi javaslatainkban szereplő célokra fordítottuk.

A Hungarológiai Alapkönyvtár bővítése

A támogatás legnagyobb részét ez alkalommal is a Hungarológiai Alapkönyvtár további feldolgozására fordítottuk, amely az OSZK eddigi legnagyobb digitalizálási projektje. A projekt bekerült az azóta elkészült Országos Digitalizálási Stratégiába is. Az Alapkönyvtár számítógépre vitelét az OSZK IHM pályázati forrásból 2004. tavaszán kezdte meg, azonban a kiválasztott társadalomtudományi, magyarságtudományi könyvek töredékét tudtuk csak az első lépésben digitalizálni, azóta állami forrást nem kaptuk a programra.

Az ISZT támogatásának köszönhetően további fontos és jelentős méretű művekkel bővült az állomány: elsősorban keresett társadalomtudományi kézikönyvekkel a történet- és az irodalomtudomány, valamint a sajtótörténet területéről (pl. *Régi Magyar Költők Tára, A magyar sajtó története*). Ez alkalommal is sikerült néhány természettudományi kézikönyvet digitalizáltatni (pl. matematikatörténet), amelyek nagyon hiányoznak a magyar web-en. Több jelentős művelődéstörténeti művet is elkezdtünk szolgáltatni, ezek a határon túli magyar kultúrát, ezen belül Erdély történetét

mutatják be (pl. *Orbán Balázs: A Székelyföld leírása*). A felsőoktatás és a tudományos kutatás számára is fontos kézikönyvek online szolgáltatása sajnos szomorú aktualitást kapott a nyomtatott szakkönyvkiadás jelentős visszaesése következtében, így még fontosabbak a magyar nyelvű szakkönyvek az interneten.

A tudományos könyvek mellett a jelen támogatásból fordítottunk jó néhány szépirodalmi mű digitalizálására is, amelyek a magyar kultúra szerves részéhez tartoznak, jelen vannak az oktatásban, de népszerűek a szélesebb olvasóközönség körében is. A magyar irodalom mellett a világirodalom egyik kiemelkedő írója, Shakespeare összes drámájával is gazdagítottuk a gyűjteményünket. A színműveket magyarul és angolul is elhelyeztük elektronikus könyvtárunkban, így ezek a nyelvoktatást is szolgálhatják. Valamennyi művet - az online böngészhető HTML formátum mellett - az egyre népszerűbb és terjedő mobil eszközökön (pl. PDA-kon) használható LIT formátumba is konvertáltattuk és szolgáltatjuk. Irodalmi kapcsolataink révén egy olyan kötetet is sikerült megszereznünk, amely egy 20. századi író - *Nádányi Zoltán* - teljes életművét tartalmazza. (Az online szolgáltatást a költő örököse örömmel támogatta.)

Sajtótörténeti digitalizálások

A könyvek mellett tovább folytattuk a régi magyar sajtó digitalizálását is. Az OSZK sajtótörténettel foglalkozó szakembereinek bevonásával végeztük el egyes, 18-19. századi kiadványok szkennelését. Nemzetközi és hazai együttműködéssel olyan fontos, 19. századvégi szakfolyóiratok digitalizálását is elkezdtük, mint a *Magyar Philosophiai Szemle* valamint a *Magyar Iparművészet*. A Philosophiai Szemlének az OSZK-ban hiányos számait a Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtárának állománya segítségével, velük együttműködésben egészítettük ki.

Sajtótörténeti digitalizálásunk hatékonyabb népszerűsítése érdekében egy önálló honlapon - http://sajtomuzeum.oszk.hu - mutatjuk be eddigi eredményeinket, valamint a digitalizálni tervezett további újságokat is. A honlap forrásértékű tanulmányokkal, művekkel kiegészítve várhatóan fontos forrás lesz a magyar sajtótörténettel foglalkozó kutatók, érdeklődők számára.

A "Száz szép kép" virtuális kiállítás befejezése

A tavalyi támogatásból sikerül befejezni a 2003-ban elkezdett *"Száz szép kép"* című sorozatunkat. A sorozat 100 fontos és szép magyar festményről - amelyeknek bemutatása a magyar közoktatás számára is jelentős és hasznos - ad szöveges elemzéseket, ismertetőket. Az összeállítás elsődleges célja, hogy szöveggyűjteményt kínáljon a művészettörténetet tanítók és tanulók számára, háttér-információkat nyújtson egy-egy mű jobb megértéséhez, és egyben felhívja a figyelmet a klasszikus magyar képzőművészet legismertebb vagy éppen méltatlanul elfeledett alkotásaira. A sorozatról már a Magyar Nemzeti Galériából is kaptunk pozitív visszajelzést.

OSZK képadatbázis fejlesztése, gyarapítása

Jelen támogatásból elkészült a tervezett képadatbázis, amely az önálló képi dokumentumok szolgáltatását fogja biztosítani. Befejeztük az adatbázis rekord-struktúrájának tervezését, elkészült az adatbeviteli felület és egy egyszerű listázó, találatokat megjelenítő kereső. A közeljövőben elkezdjük az adatbázis feltöltését képi dokumentumokkal és metaadatokkal. A rendszer a költséghatékony fejleszthetőség és fenntarthatóság érdekében alapvetően ingyenes eszközökkel: MySQL és php alapon készült.

Hangoskönyvek állományának bővítése

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségével (MVGYOSZ) együttműködve folytattuk a Szövetség Hangoskönyvtárának digitális szolgáltatását. Az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő szolgáltatás keretében a magyar- és világirodalom klasszikus műveit olvassák fel az MVGYOSZ szervezésében. Az együttműködésünk révén a Szövetség hangstúdiója folytatta a felvételek digitalizálását és online szolgáltatható formába való szerkesztését. Az ISZT támogatásnak köszönhetően hangoskönyv állományunk közel 1000 órányi hanganyaggal bővült. A hangoskönyvek gyarapítása jelenleg is folyamatban van.

Webauditálás

A támogatás segítségével tovább folytattuk a MEK auditálását. A Medián országos toplistájában nagyjából a 40. helyet foglalja el a mek.oszk.hu, napi átlag 40.000 látogatással. A Medián azonban nem tudja mérni az egyre nagyobb számban PDF vagy képi formátumban szolgáltatott dokumentumainkat, így ez a mérés valamivel a tényleges forgalom alatt mutatja a látogatottságot. A MEK saját web-szerver statisztikája alapján 2007 tavaszára elértük az átlag napi 45.000-es látogató forgalmat, hétköznapokon azonban ez a szám már gyakran 55-60.000 látogatás körül van.

***

A fentieket összefoglalva: úgy gondoljuk, hogy az ISZT támogatással jelentős, hasznos, sőt közhasznú tartalomfejlesztést sikerült az elmúlt időszakban is elérni, ami mind a magyar internet-használók, mind az internetet szolgáltatók számára egyértelmű előnyt jelent. Az ISZT-nek köszönhetően olyan jellegű tartalmak kerültek a magyar hálózatra, amelyek "maguktól" sosem jelentek volna meg, és ezek olyan rétegeket vonzanak az internetre, akik nem szórakozásra és napi informálódásra szeretnék azt használni, hanem "tudásbázisként". A tovább csökkenő állami források miatt a MEK célzott, tervszerű tartalomgyarapodásának mára legnagyobb támogatója lett az ISZT.

Technológiai hátterünknek, az előrelátó fejlesztéseknek köszönhetően olyan nemzetközi adatbázisokhoz sikerült az elmúlt időszakban csatlakozni, mint a The European Library közös európai katalógusa vagy a francia nemzeti könyvtár fejlesztésében létrejött Europeana. Így a

magyar kulturális örökség digitálisan szolgáltatott - magyar és idegennyelvű - művei a legszélesebb európai közönség számára váltak még könnyebben megtalálhatóvá és elérhetővé.

Budapest, 2007. április 27.

Moldován István
MEK Egyesület
ügyvezető elnök

Függelék:

Hungarológiai Alapkönyvtár bővítése

Szakkönyvek, kézikönyvek

Orbán Balázs: A Székelyföld leírása
Történelmi, régészeti, természetrajzi s népismei szempontból
http://mek.oszk.hu/04800/04804

Orbán Balázs: Torda város és környéke

http://mek.oszk.hu/04700/04756

Erdély
http://mek.oszk.hu/04700/04729

Bunyitay Vince: A váradi püspökség története alapításától a jelenkorig
http://mek.oszk.hu/04700/04735

Petri Mór: Szilágy vármegye monographiája
http://mek.oszk.hu/04700/04750

Kádár József: Szolnok-Dobokavármegye monographiája
http://mek.oszk.hu/04700/04755

Léstyán Ferenc: Megszentelt kövek
A középkori erdélyi püspökség templomai
http://mek.oszk.hu/04600/04684

Régi magyar költők tára 1-7. kötet
http://mek.oszk.hu/04700/04758

A magyar sajtó története I-II. kötet
http://mek.oszk.hu/04700/04727

Lakatos Éva: A magyar színházi folyóiratok bibliográfiája 1778-1948
http://mek.oszk.hu/04300/04373

Kosáry Domokos: Bevezetés a magyar történelem forrásaiba és irodalmába 1.

http://mek.oszk.hu/03900/03960

Kosáry Domokos: Bevezetés a magyar történelem forrásaiba és irodalmába 3.
Kiegészítések és névmutató
http://mek.oszk.hu/03900/03967

Szépirodalom

Nadányi Zoltán összegyűjtött versei
http://mek.oszk.hu/04700/04728

Shakespeare, William: A velenczei kalmár
http://mek.oszk.hu/04500/04571

Shakespeare, William: Felsült szerelmesek
http://mek.oszk.hu/04500/04570

Shakespeare, William: Téli rege
http://mek.oszk.hu/04500/04572

Shakespeare, William: Minden jó, ha jó a vége
http://mek.oszk.hu/04500/04573

Shakespeare, William: A vihar
http://mek.oszk.hu/04500/04577

Shakespeare, William: A két veronai ifjú
http://mek.oszk.hu/04500/04576

Shakespeare, William: Troilus és Kressida
http://mek.oszk.hu/04500/04581

Shakespeare, William: Athéni Timon
http://mek.oszk.hu/04500/04582

Shakespeare, William: Romeo és Julia
http://mek.oszk.hu/04500/04583

Shakespeare, William: Perikles
http://mek.oszk.hu/04500/04584

Shakespeare, William: Macbeth
http://mek.oszk.hu/04500/04585

Shakespeare, William: Lear király
http://mek.oszk.hu/04500/04586

Shakespeare, William: Othello, a velencei mór
http://mek.oszk.hu/04500/04590

Shakespeare, William: Julius Caesar
http://mek.oszk.hu/04500/04587

Shakespeare William: János király
http://mek.oszk.hu/04500/04591

Shakespeare, William: Hamlet, dán királyfi
http://mek.oszk.hu/04500/04592

Shakespeare, William: Cymbeline
http://mek.oszk.hu/04500/04593

Shakespeare, William: Coriolanus
http://mek.oszk.hu/04500/04594

Shakespeare, William: Antonius és Cleopatra
http://mek.oszk.hu/04500/04595

Shakespeare, William: VIII. Henrik király
http://mek.oszk.hu/04600/04607

Shakespeare, William: V. Henrik király
http://mek.oszk.hu/04600/04608

Shakespeare, William: II. Richard király
http://mek.oszk.hu/04600/04609

Shakespeare, William: IV. Henrik király
http://mek.oszk.hu/04600/04611

Shakespeare, William: III. Richard király

http://mek.oszk.hu/04600/04610

Shakespeare, William: Szonettek, verses művek
http://mek.oszk.hu/04600/04614

Shakespeare, William: VI. Henrik király
http://mek.oszk.hu/04600/04612

Shakespeare, William: Vízkereszt vagy a mit akartok
http://mek.oszk.hu/04500/04552

Shakespeare, William: Sok hűhó semmiért
http://mek.oszk.hu/04500/04551

Shakespeare, William: Tévedések játéka
http://mek.oszk.hu/04500/04558

Shakespeare, William: A Szent-Iván-éji álom
http://mek.oszk.hu/04500/04553

Shakespeare, William: A makranczos hölgy
http://mek.oszk.hu/04500/04560

Shakespeare, William: Ahogy tetszik
http://mek.oszk.hu/04500/04559

Shakespeare, William: A windsori vig asszonyok
http://mek.oszk.hu/04500/04562

Shakespeare, William: Szeget szeggel
http://mek.oszk.hu/04500/04561

Sajtódigitalizálás

Sajtómúzeum
http://sajtomuzeum.oszk.hu

Ephemerides Budenses, 1790.
http://epa.oszk.hu/01000/01024

Handabanda, 1863.
http://epa.oszk.hu/01000/01021

Magyar Iparművészet, 1897-1908
http://epa.oszk.hu/magyar_iparmuveszet

Magyar Múzsa, 1793.
http://epa.oszk.hu/01000/01074

Magyar Philosophiai szemle, 1882-1891
http://epa.oszk.hu/mpsz

Nova Posoniensia, 1721-1722
http://epa.oszk.hu/01000/01071

Orpheus, 1790.
http://epa.oszk.hu/01000/01031

"Száz szép kép" bővítések

Györgyi Alajos: Deák Szidónia arcképe
http://mek.oszk.hu/03900/03983

Than Mór: Újoncozás az 1848 előtti időkből
http://mek.oszk.hu/04000/04022

Than Mór: Széchenyi és Deák kora
http://mek.oszk.hu/04000/04033

Lotz Károly: Fürdő nő
http://mek.oszk.hu/04000/04094

Lotz Károly: Allegorikus alakok
http://mek.oszk.hu/04100/04108

Deák-Ébner Lajos: Hazatérő aratók
http://mek.oszk.hu/04100/04142

Deák-Ébner Lajos: Hajóvontatók
http://mek.oszk.hu/04100/04148

Bihari Sándor: Bíró előtt
http://mek.oszk.hu/04100/04171

Glatz Oszkár: Birkózó fiúk
http://mek.oszk.hu/04100/04193

Munkácsy Mihály: Rőzsehordó
http://mek.oszk.hu/04200/04217

Munkácsy Mihály: Honfoglalás
http://mek.oszk.hu/04200/04238

Benczúr Gyula: Budavár visszavétele
http://mek.oszk.hu/04200/04278

Aba-Novák Vilmos: Körhinta
http://mek.oszk.hu/04300/04309

Aba-Novák Vilmos: Hősök kapuja
http://mek.oszk.hu/04300/04330

Nagy Balogh János: Kubikusok
http://mek.oszk.hu/04300/04385

Nemes Lampérth József: Aktok
http://mek.oszk.hu/04400/04413

Uitz Béla: Almaszedők
http://mek.oszk.hu/04400/04475

Pór Bertalan: Család
http://mek.oszk.hu/04400/04492

Pór Bertalan: Hegyibeszéd
http://mek.oszk.hu/04400/04497

Hangoskönyvek állományának bővítése

Milton, John: A küzdő Sámson
http://mek.oszk.hu/04700/04771

Reményik László: Könnyű neked...
http://mek.oszk.hu/04700/04770

Reményik László: Kicsivel könnyebb...
http://mek.oszk.hu/04700/04769

Kipling, Rudyard: A maharadzsa kincse
http://mek.oszk.hu/04700/04741

Gogol, Nyikolaj Vasziljevics: Az orr
http://mek.oszk.hu/04400/04480

Karinthy Frigyes: Így írtok ti
http://mek.oszk.hu/04400/04481

Sienkiewicz, Henryk: Quo vadis
http://mek.oszk.hu/04200/04249

Móra Ferenc: Rab ember fiai
http://mek.oszk.hu/03900/03985

Mikszáth Kálmán: Különös házasság
http://mek.oszk.hu/03900/03986

Mikszáth Kálmán: A beszélő köntös
http://mek.oszk.hu/03900/03987

Flaubert, Gustave: Bovaryné
http://mek.oszk.hu/03900/03994

Platón: Az állam
http://mek.oszk.hu/03900/03995

William Shakespeare szonettjei
http://mek.oszk.hu/03900/03980

Voltaire : Candide, vagy Az optimizmus
http://mek.oszk.hu/03900/03981

Apuleius, Lucius: Az aranyszamár
http://mek.oszk.hu/03900/03979

Móra Ferenc: Rab ember fiai
http://mek.oszk.hu/03900/03985

Mikszáth Kálmán: Különös házasság
http://mek.oszk.hu/03900/03986

Mikszáth Kálmán: A beszélő köntös
http://mek.oszk.hu/03900/03987

Flaubert, Gustave: Bovaryné
http://mek.oszk.hu/03900/03994

Webauditálás

A MEK auditálása a Medián honlapján
http://webaudit.hu/engine.php?folderid=10136&content=12

Nemzetközi kapcsolatok

The European Library
http://www.theeuropeanlibrary.org/portal

Europeana
http://www.europeana.eu